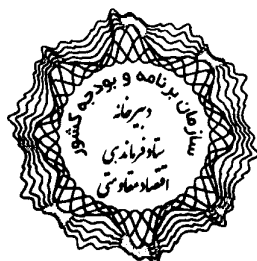

«برنامه اشتغال فراگیر در سال ۱۳۹۶»

(موضوع بند ۳ بسته اشتغال و توانمندسازی نیروی کار مصوبه شماره ۸۷۹۹ مورخ ۱۳۹۶/۱/۳۰ ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی)

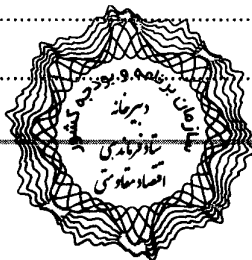
خرداد ماه ۱۳۹۶

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
۴	بخش اول: کلیات
۴	۱-۱- مقدمه
۴	۲-۲- تعاریف و مفاهیم
۵	۳-۱- اسناد بالادستی و الزامات قانونی
۶	۴-۱- چارچوب مفهومی
۸	بخش دوم: معرفی برنامه اشتغال فراگیر در سال ۱۳۹۶
۸	۱-۲- اهداف
۸	۱-۱-۲- اهداف کلی
۸	۲-۱-۲- اهداف کمی
۸	۲-۲- راهبرد کلی و سیاست های اجرایی
۸	۱-۲-۲- راهبرد کلی
۸	۲-۲-۲- سیاستهای اجرایی
۹	۳-۲- رسته‌ها، طرحها و اقدامات اساسی
۹	۱-۳-۲- رسته‌های منتخب به تفکیک بخشها
۱۱	۲-۳-۲- طرح‌های مداخلات در بازار کار و توسعه نهادی و مالی
۱۲	۳-۳-۲- طرحهای اشتغال حمایتی
۱۳	بخش سوم: فرآیند اجرایی برنامه اشتغال فراگیر (تقسیم کار دستگاهی)
۱۳	۱-۳- طرحها و اقدامات برنامه اشتغال فراگیر به تفکیک دستگاهها و نهادها
۱۳	۱-۱-۳- اهداف کمی طرحهای اشتغال در رسته‌های منتخب
۱۴	۲-۱-۳- اهداف کمی طرحهای اشتغال و طرحهای ظرفیتساز مرتبط با ایجاد اشتغال
۱۵	۳-۱-۳- اهداف کمی طرحهای اشتغال حمایتی
۱۵	۴-۱-۳- توزیع منابع مالی بر حسب رسته‌های منتخب، مداخلات سیاستی و اشتغال حمایتی
۱۶	۲-۳- تامین مالی
۱۶	۳-۳- ساز و کار اجرایی برنامه برای رسته‌های منتخب در سطح ملی و استانی

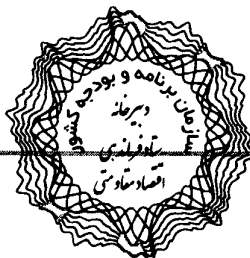

ریاست جمهوری

سازمان برنامه و بودجه کشور

- ۳-۴- فرایند اجرایی برنامه اشتغال فراگیر برای یک پروژه نمونه در قالب سرمایه گذاری و یا مداخلات نهادی در رسته فعالیت‌های منتخب
۱۹.....
- ۳-۵- ساز و کار اجرای طرح‌های کارانه اشتغال جوانان (کاج).....
۲۰.....
- ۳-۶- استان‌های دارای اولویت در اجرای برنامه اشتغال فراگیر.....
۲۳.....
- بخش چهارم: ارزیابی، پایش و ارزشیابی و الزامات اجرای برنامه.**
۲۵.....
- ۴-۱- اقدامات و رویه‌های ارزیابی، پایش و ارزشیابی اجرای برنامه اشتغال فراگیر.....
۲۵.....
- ۴-۲- تکالیف و الزامات برنامه اشتغال فراگیر در سال ۱۳۹۶.....
۲۶.....

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور

بخش اول: کلیات

۱-۱- مقدمه

سیاست‌های دولت در بازار کار بیان‌کننده خط‌مشی و تصمیم‌گیری‌های دولت در استقرار و استمرار فرآیندهای توسعه بازار کار است که از طریق ایجاد زیرساخت‌ها، بهبود عملکرد وظایف حاکمیتی دولت، اقدامات حمایتی برای بهبود فضای کسب و کار و تقویت و نهادینه‌سازی فرآیند پایداری و توسعه اشتغال انجام می‌شود. اهمیت موضوع اشتغال و بازار کار در برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی به حدی است که به‌عنوان یکی از موضوعات خاص کلان فرابخشی در بند ۲ ماده ۲ قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی گنجانده شده است. با نام گذاری سال ۱۳۹۶ از سوی مقام معظم رهبری به عنوان سال «اقتصاد مقاومتی؛ تولید- اشتغال» فرصت مناسبی برای تقویت بنیه اقتصادی کشور از منظر تولید و بازار کار خواهد بود.

برای تحرک بخشی به بازار کار با هدف ایجاد فرصت‌های شغلی به‌خصوص برای جوانان و فارغ‌التحصیلان دانشگاهی، سیاست‌های مداخلاتی و طرح‌های اشتغالزای دستگاه‌های اجرایی و نهادهای حمایتی و عمومی غیردولتی در قالب «برنامه اشتغال فراگیر» در شورای عالی اشتغال مطرح و کلیات آن در جلسه مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۵ شورای مزبور و متعاقب آن در تاریخ ۱۳۹۶/۱/۹ در هیئت دولت و در جلسه مورخ ۱۳۹۶/۲/۱۸ ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی به تصویب رسید. این برنامه در اجرای مفاد بند ۳ بسته اشتغال و توانمندسازی نیروی کار مصوبه شماره ۸۷۹۹ مورخ ۱۳۹۶/۱/۳۰ ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی می‌باشد.

۱-۲- تعاریف و مفاهیم

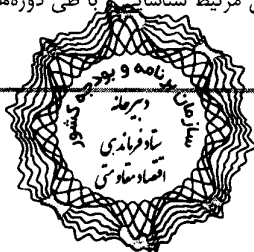
به منظور شفافیت بیشتر و رفع برخی ابهامات برخی اصطلاحات بکار رفته در "برنامه اشتغال فراگیر"، تعاریف و مفاهیم زیر به طور مختصر تبیین و تشریح می‌گردد:

دستگاه اجرایی: مطابق موضوع ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری، دستگاه‌های اجرایی شامل "کلیه وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی، مؤسسات یا نهادهای عمومی غیردولتی، شرکت‌های دولتی و کلیه دستگاه‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر و یا تصریح نام است از قبیل شرکت ملی نفت ایران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، بانک مرکزی، بانک‌ها و بیمه‌های دولتی، دستگاه اجرایی نامیده می‌شوند"، می‌باشند. **کارگروه ملی:** کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار (موضوع مصوبه شماره ۹۲۶۴۵ مورخ ۱۳۹۵/۷/۲۹ ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی و اصلاحات بعدی آن). این کارگروه و کمیسیون تخصصی شورای عالی اشتغال بصورت مشترک فعالیت می‌نمایند.

کارگروه اشتغال استان: کارگروه اشتغال استان که در چارچوب شورای عالی اشتغال تعریف شده است.

رسته فعالیت منتخب: رسته فعالیت‌های اقتصادی منتخبی است که با استفاده از مطالعات پویایی (دینامیک) کسب و کار و اشتغال وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سایر مستندات، شناسایی شده و به پیشنهاد دستگاه‌های اجرایی ذیربط به تصویب کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار می‌رسند.

کارگزار توسعه اشتغال: فرد دارای تخصص و تجربه در حوزه توسعه اشتغال و کسب و کار مربوطه و همچنین دارای توان پیشبرد برنامه‌های توسعه‌ای متناسب با برنامه‌های توسعه سیستم کسب و کار است. این فرد از میان متخصصان مرتبط شناسایی و با طی دوره‌های آموزشی، توانایی

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور

لازم برای ارائه خدمت در سطح ملی یا استان را خواهد داشت. هر کارگزار توسعه اشتغال در سطح ملی، برحسب شرایط، تعدادی مدیر توسعه اشتغال در رسته فعالیت را در سطح استان مدیریت می‌نماید.

اشتغال پذیری: فراهم نمودن شرایط و بستر مناسب برای توانمندسازی بیکاران از جمله از طریق آموزش و ارائه مشوق های مختلف به نحوی که منجر به ایجاد اشتغال برای آنان شود.

تازه واردین به بازار کار: افراد جویای کاری که هیچگونه تجربه کاری به لحاظ بیمه ای نداشته و معمولاً با رسیدن به سن کار و یا بعد از فراغت از تحصیل اولین حضور در بازار کار را تجربه می کنند.

سامانه: سامانه الکترونیکی اشتغال فراگیر مستقر در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی که در آن تمامی اطلاعات مربوط به طرح‌های مربوط به رسته فعالیت‌های اقتصادی منتخب ثبت می‌شود.

نیروی کار جوان: در این برنامه، به جوانان واقع در گروه سنی ۱۵-۳۵ سال نیروی کار جوان اطلاق می‌شود.

اهلیت متقاضی: اهلیت متقاضی از جنبه دستگاه اجرایی مربوط به دانش فنی-تخصصی و توانمندی متقاضی است و از نظر بانک تطابق باضوابط و مقررات بانکی می‌باشد.

طرح‌های ملی: به طرح‌های سرمایه‌گذاری اشتغالزای بخش خصوصی و تعاونی گفته می‌شود که توسط دستگاه اجرایی ذیربط در مرکز، در قالب رشته فعالیت‌های اقتصادی مشخص، پیشنهاد و معرفی می‌شود.

طرح‌های کاج: طرح‌هایی که برای افزایش مهارت و اشتغال پذیری جوانان (شغل اولی‌ها)، ایجاد فرصت‌های شغلی مناسب و پایدار جهت رفع مشکل جوانان جویای کار در قالب اجرای دوره مهارت آموزی در محیط واقعی کار، دوره کارورزی و برخی مشوق‌های کارفرمایی متناسب با قانون برنامه ششم توسعه و قانون بودجه کل کشور در سال جاری، تحت عنوان کارانه اشتغال جوانان (کاج) طراحی و تدوین شده است.

یارانه: مبلغی است که به صورت کمک بلاعوض در قالب اعتبارات عمومی دولت جهت تعدیل نرخ سود و کارمزد تسهیلات بانکی و یا کمک‌های فنی و اعتباری به صاحبان بنگاه‌های واجد شرایط پرداخت می‌گردد.

موسسه عامل: بانک‌ها، موسسات مالی و اعتباری، صندوق‌های دارای مجوز از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

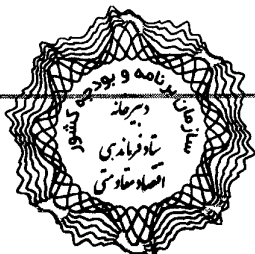
تسهیلات: منابع مالی مربوط به شبکه بانکی و یا صندوق توسعه ملی که برای طرح‌های مورد حمایت این برنامه پرداخت می‌شود.

اعتبارات: منابع مالی مربوط به بودجه عمومی دولت که در قالب اعتبارات ردیف شماره ۱۱۸-۵۵۰۰۰۰ جدول شماره ۹ پیوست قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور، اعتبارات مربوط به دستگاه‌های اجرایی و سایر ردیف‌های مرتبط، برای اجرای طرح‌های ذیل برنامه اشتغال فراگیر تامین می‌شود.

۱-۳- اسناد بالادستی و الزامات قانونی

• سند چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران

- ایران در افق ۱۴۰۴ کشوری است دست‌یافته به جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه آسیای جنوب غربی (شامل آسیای میانه قفقاز، خاورمیانه و کشورهای همسایه) با تأکید بر جنبش نرم‌افزاری و تولید علم، رشد پرشتاب و مستمر اقتصادی، ارتقای نسبی سطح درآمد سرانه و رسیدن به اشتغال کامل؛

ریاست جمهوری

سازمان برنامه و بودجه کشور

سیاست‌های کلی اشتغال، ابلاغی مقام معظم رهبری (مدظله العالی)؛

- ایجاد فرصت‌های شغلی پایدار با تأکید بر استفاده از توسعه فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان و آینده‌نگری نسبت به تحولات آنها در سطح ملی و جهانی؛
- بهبود محیط کسب و کار و ارتقاء شاخص‌های آن (محیط سیاسی، فرهنگی و قضایی و محیط اقتصاد کلان، بازار کار، مالیات‌ها و زیر ساخت‌ها) و حمایت از بخش‌های خصوصی و تعاونی و رقابت از راه اصلاح قوانین، مقررات و رویه‌های ذیربط در چارچوب قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.
- توجه ویژه به کاهش نرخ بیکاری استان‌های بالاتر از متوسط کشور

سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی؛

- محور قراردادن رشد بهره‌وری در اقتصاد با تقویت عوامل تولید، توانمندسازی نیروی کار، تقویت رقابت‌پذیری اقتصاد، ایجاد بستر رقابت بین مناطق و استان‌ها و به‌کارگیری ظرفیت و قابلیت‌های متنوع در جغرافیای مزیت‌های مناطق کشور؛
- تقویت فرهنگ جهادی در ایجاد ارزش افزوده، تولید ثروت، بهره‌وری، کارآفرینی، سرمایه‌گذاری و اشتغال مولد و اعطای نشان اقتصاد مقاومتی به اشخاص دارای خدمات برجسته در این زمینه.

۱-۴- چارچوب مفهومی

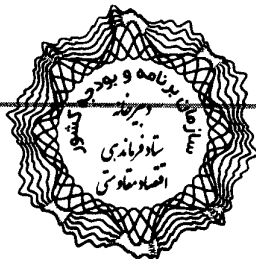
چارچوب مفهومی "برنامه اشتغال فراگیر" در قالب ملاحظات سیاستی ذیل تبیین می‌گردد:

الف. رویکرد رشد فراگیر (رشد اشتغالزا)

در سیاست‌های مبتنی بر رویکرد رشد فراگیر، ابزارهای سیاستی در سه لایه خرد، میانی و کلان اقتصادی بکار گرفته می‌شوند. تجارب سال‌های اخیر نشان داده است که علاوه بر سیاست‌های اقتصاد کلان، سیاست‌های مرتبط با بخش واقعی اقتصاد (رشته فعالیت‌های اقتصادی) از اهمیت ویژه‌ای در ایجاد اشتغال برخوردار می‌باشد. برای سیاستگذاری در بخش واقعی اقتصاد می‌بایست نه تنها جریان تحولات و دینامیک رشد کسب و کارها در سه بخش کشاورزی، صنعت و خدمات را شناخت، بلکه شناخت جریان تحولات و دینامیک یاد شده در لایه‌های فرعی‌تر هر یک از این بخش‌ها (که از آن‌ها به زیربخش و رسته یاد می‌شود)، ضروری است. در این چارچوب، رسته فعالیت‌هایی موضوع توجه خواهند بود که علاوه بر ایجاد ارزش افزوده، از ظرفیت مناسبی برای ایجاد اشتغال مولد نیز برخوردار باشند. بنابراین برقراری سازوکارهای رشد تولید و اشتغال در لایه‌های مختلف رسته‌های اقتصادی ضمن ارتقای بهره‌وری ملی زمینه مناسبی، برای اشتغال فراگیر در سطح ملی و منطقه‌ای خواهد بود.

ب. اصلاح نظام تدبیر در حوزه کسب و کار و اشتغال

نظام تدبیر موجود کشور در کسب و کار و اشتغال عمدتاً مبتنی بر وجود رابطه بین دولت - بخش خصوصی است که ابزارهای مداخله آن در قالب قراردادهای پیمانکاری، پرداخت وام، مجوز و... می‌باشد. تجربه جهانی نشان می‌دهد این نوع از نظام‌های تدبیر ظرفیتی بسیار محدود در ایجاد اشتغال دارند. در رویکردهای جدید مهمترین نقش دولت، نقش آفرینی در توسعه رابطه بخش خصوصی - بخش خصوصی است. این نقش از طریق نهادسازی و ظرفیت‌سازی و تسهیل‌گری بواسطه نهادهای توسعه‌ای ایفا می‌شود. به طور بدیهی، شکل‌گیری نظام‌های جدید زمان بر است، اما معمولاً برای گذار به نظام تدبیر جدید بکارگیری روش‌های تدریجی و واسطه‌ای مورد توجه می‌باشد. این برنامه زمینه مناسبی برای ورود در این عرصه خواهد بود.

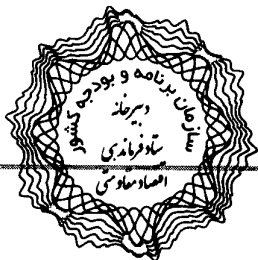

ج. توسعه صنعتی عمودی در اتصال به بازار جهانی

با توجه به دگرگونی و تحولات قاعده توسعه صنعت و تجارت جهانی اجرای سیاست های «توسعه صنعتی عمودی (انتخابی)» مبتنی بر اتصال به زنجیره ارزش ملی، منطقه‌ای و جهانی محصول (به جای تولید و عرضه منفصل محصول) مورد تاکید می‌باشد. در این سیاست‌ها شرط حضور در بازار جهانی، اتصال به شبکه صنعتی مربوطه است، نه صادر کردن یک محصول خاص. بنابراین، در این برنامه مطابق ماده ۴ برنامه ششم توسعه قرار گرفتن بنگاه‌های اقتصادی کشور در زنجیره تولید ملی، منطقه ای و جهانی را مبنای مناسبی برای گسترش حجم تولید ملی و افزایش ثروت ملی مورد توجه قرار خواهد داد.

د. اصلاح نظام آموزش تخصصی و مهارتی با هدف افزایش اشتغال پذیری

تجربه کشورهای پیشرو در تحول سازوکار آموزش مهارتی نشان‌دهنده گذار از «آموزش قبل از اشتغال» به «آموزش متصل» و سپس «آموزش مبتنی بر نیاز» می‌باشد. آموزش مبتنی بر نیاز، متضمن اصلاح سازوکار مواجهه دولت از اجرای آموزش به نقش توسعه‌ای و تنظیمی در این حیطه است. در سیاست صنعتی عمودی (انتخابی)، آموزش مهارتی می‌باید متناسب با رشته‌های منتخب باشد تا به ارتقا و تقویت ظرفیت‌های اختصاصی برای این رشته‌ها منجر شود. لذا نهادهای آموزشی توانمند در آموزش مهارتی (به گونه ای که نیاز رشته‌های منتخب را به درستی برآورده نمایند) مورد حمایت و تشویق ویژه قرار می‌گیرند.

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور

بخش دوم: معرفی برنامه اشتغال فراگیر در سال ۱۳۹۶

۱-۲- اهداف

۱-۱-۲- اهداف کلی

- ایجاد فرصت‌های شغلی جدید به‌ویژه برای جوانان دانش‌آموخته دانشگاهی
- ارتقای اشتغال‌پذیری و مهارت‌آموزی نیروی کار
- کاهش عدم تعادل‌های بازار کار از ابعاد مختلف (سنی، سواد، منطقه ای و...)
- حفظ و صیانت از اشتغال موجود کشور

۲-۱-۲- اهداف کمی

دستیابی به اهداف مندرج در برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در سال ۱۳۹۶ به شرح ذیل:

- کاهش ۰.۸ درصد نرخ بیکاری کشور در سال ۱۳۹۶
- ایجاد ۹۷۰ هزار فرصت شغلی در بخش‌های اقتصادی کشور
- حفظ و صیانت از اشتغال نزدیک به ۸۰ درصد از شاغلان موجود کشور (شامل مزد و حقوق بگیران بخش‌های خصوصی و تعاونی، کارکنان مستقل و کارفرما)
- ارتقای مهارت‌آموزی و اشتغال‌پذیری بیش از ۳ میلیون بیکار جویای کار و حداقل ۹۵۰ هزار نفر تازه واردین به بازار کار

۲-۲- راهبرد کلی و سیاست‌های اجرایی

۱-۲-۲- راهبرد کلی

✦ ایجاد اشتغال فراگیر از طریق تقویت رشد اقتصادی اشتغال‌زا و تحرک بخشی به بازار کار کشور

۲-۲-۲- سیاست‌های اجرایی

- ایجاد اجماع ملی برای توسعه اشتغال و فعال‌سازی تمامی ظرفیت‌های ملی و منطقه‌ای به‌منظور ایجاد فرصت‌های شغلی به خصوص برای جوانان دانش‌آموخته دانشگاهی
- کاهش هزینه بکارگیری نیروی کار برای بنگاه‌های اقتصادی کشور از طریق ارائه مشوق‌ها و آموزش‌های مهارتی و ...
- بازآرایی کسب و کار و اشتغال مناطق کشور از طریق شناخت مزیت‌های مناطق کشور، احصاء گلوگاه‌های تولید و اشتغال و اتصال به زنجیره ارزش تولید ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی
- ایجاد پیوند بین نیروی کار و بنگاه از طریق مداخلات سیاستی
- تسهیل در جستجوی شغل و توسعه آموزش و مهارت‌ها بر مبنای نیاز واقعی
- تقویت فرهنگ کار و کارآفرینی، تولید ثروت و اشتغال مولد از طریق مداخلات سیاستی، نهادی و آموزشی
- بهره‌گیری از ظرفیت نهادهای عمومی غیردولتی در ایجاد اشتغال و توسعه کسب و کار
- استقرار نظام ارزیابی، پایش و ارزشیابی طرح‌های اشتغال‌زا در سطوح ملی و استانی

ریاست جمهوری

سازمان برنامه و بودجه کشور

۲-۳- رسته‌ها، طرح‌ها و اقدامات اساسی

۲-۳-۱- رسته‌های منتخب به تفکیک بخش‌ها

رسته های منتخب (از طریق تفاهم بعمل آمده با دستگاه‌های اجرایی) در بخش‌های عمده اقتصادی به شرح زیر می باشند (برخی از رسته‌ها با توافق دستگاه‌های اجرایی ذیربط در اولویت اجرا قرار می گیرند):

▪ بخش کشاورزی

- کشت گلخانه‌ای
- گیاهان دارویی (۶ رسته منتخب)
- آبیاری پروری
- صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی (فرآوری، بسته‌بندی، ذخیره‌سازی و ...) و خدمات بازرگانی
- خدمات فنی و مشاوره‌ای مرتبط با بخش کشاورزی
- دامپروری و محصولات مربوط (تولید شیر، گوشت و ...)
- خدمات توسعه کسب و کارهای تعاونی کشاورزی (کشت و صنعت‌ها و ...)
- خدمات مدرن‌سازی کشاورزی (مکانیزاسیون)، تامین نهاده‌ها و توسعه فعالیت‌های دانش‌بنیان
- خدمات و کسب و کارهای دامپزشکی
- خدمات کسب و کارهای عشایری

▪ بخش صنعت، معدن و بازرگانی

- تکمیل و بهره داری حداقل ۶ هزار طرح صنعتی و معدنی با پیشرفت فیزیکی بالای ۶۰ درصد
- اجرای طرح رونق تولید صنعتی و معدنی با هدف رفع موانع و رونق تولید
- تکمیل طرح های نیمه تمام معدنی و رونق تولید در این بخش
- صنعت فرش دست بافت
- صنوف اعم از توزیعی، تولیدی و خدماتی
- خدمات فنی و مهندسی مرتبط با بخش
- صنایع منتخب شامل: صنایع غذایی منتخب، صنایع پوشاک، کفش و مصنوعات چرمی، صنعت مبلمان، قطعات خودرو، قطعات و تجهیزات الکترونیکی، صنایع پایین دستی پتروشیمی، صنایع دستی (رسته های منتخب)،

▪ بخش ساختمان و بافت های فرسوده

- نوسازی بافت های فرسوده
- تولید مسکن
- ساختمان های دولتی
- احداث بیمارستان

ریاست جمهوری

سازمان برنامه و بودجه کشور

بخش خدمات گردشگری و صنایع دستی

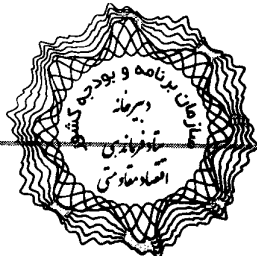
- ایجاد، توسعه و تقویت جاذبه های گردشگری
- کسب و کارهای مرتبط با راهنمایان تور
- بازارهای بین المللی صنایع دستی
- ایجاد و توسعه مراکز و خانه های صنایع خلاقانه
- گردشگری مبتنی بر ظرفیت های فضای مجازی
- گردشگری روستایی
- اقامتگاه های بوم گردی
- اکوکمپ های بوم گردی بیابانی و منطقه آزاد قشم
- توسعه کسب و کارهای مرتبط با سفره خانه های سنتی
- مراکز تفریحی و سرگرمی
- کارگاه های تولیدی بزرگ صنایع دستی با تاکید بر بازاریابی و فروش
- کارگاه های تولید صنایع دستی روستایی
- پروژه های در حال ساخت گردشگری و تفریحی کشور با پیشرفت فیزیکی بیش از ۷۵ درصد

بخش حمل و نقل

- لجستیک و حمل و نقل بارهای ریلی و جاده ای
- احداث راه روستایی
- احداث راه های اصلی، بزرگراه و آزادراه
- احداث راه آهن
- توسعه فرودگاهها و بنادر
- نگهداری راه و راه آهن
- جابه جایی مسافران جاده ای، ریلی و هوایی

بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات (محتوا، شبکه و زیرساخت)

- کسب و کارهای تولید محتوا (دیجیتال)
- کسب و کارهای خدمات پایه مناطق روستایی و محروم
- کسب و کارهای ایجاد زیرساخت و شبکه دسترسی
- کسب و کارهای تجارت و خدمات الکترونیکی
- کسب و کارهای خدمات دولت الکترونیک
- کسب و کارهای خدمات ارتباطات و فناوری اطلاعات
- توسعه شرکت های دانش بنیان

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور

بخش خدمات سلامت (بهداشت و درمان)

- کسب و کارهای خدمات بهداشتی- درمانی
- کسب و کارهای مرتبط با حرفه ای‌گرایی در نظام سلامت
- کسب و کارهای نظارت بر خدمات سلامت
- شرکت های دانش بنیان در بخش سلامت
- خدمات گردشگری سلامت (کرمانشاه- شیراز- مشهد- قم- اصفهان - تبریز- اهواز - زاهدان)

بخش خدمات فرهنگی و هنری

- کسب و کارهای فرهنگی
- کسب و کارهای هنری

سایر حوزه های بخش خدمات

- کسب و کارهای صنعت ورزش و تربیت بدنی
- کسب و کارهای تجهیزات صنعت ورزش
- کسب و کارهای بخش مدیریت مصرف انرژی
- کسب و کارهای خدمات مرتبط با حفظ محیط زیست و منابع طبیعی
- کسب و کارهای بخش خدمات اجتماعی، آموزشی و عمومی (منتخب)
- خدمات فنی شهری و خانگی

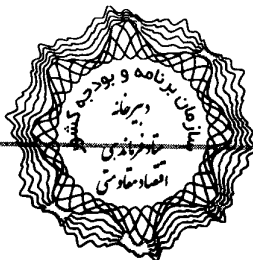
۲-۳-۲- طرح های مداخلات در بازار کار و توسعه نهادی و مالی

طرح های کارانه اشتغال جوانان (کاج)

- طرح مهارت آموزی در محیط کار واقعی (آموزش های حین کار)
- طرح مشوق های بیمه کارفرمایی
- طرح کارورزی دانش آموختگان دانشگاهی

طرح های ظرفیت سازی، توسعه نهادی و کارآفرینی

- طرح توسعه نهادهای پشتیبان کارآفرینی
- طرح پایش و بهبود نظام کارآفرینی
- طرح ملی شتاب دهنده کسب و کارهای نوآورانه
- طرح افزایش انطباق آموزش فنی و حرفه ای با نیازهای بازار کار
- طرح ملی مدیریت گذار از کلاس تا کار در آموزش عالی

ریاست جمهوری

سازمان برنامه و بودجه کشور

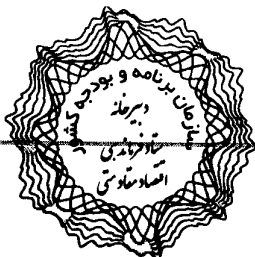
- طرح ظرفیت سازی در سمن های حوزه اشتغال و کارآفرینی و افزایش نقش آفرینی آنها در اجرای برنامه ها
- طرح نظام تحلیل اطلاعات بازار کار
- طرح اعزام نیروی کار به خارج از کشور
- طرح ساماندهی اشتغال اتباع خارجی
- طرح ساماندهی بیمه بیکاری و اشتغال مجدد
- طرح روستا-تعاون
- طرح معافیت کارگاه های زیر ۵ نفر از شمول قانون تامین اجتماعی
- طرح ظرفیت سازی در نمایندگی های خارج کشور

▪ اقدامات اساسی برای تامین مالی

- تامین مالی فراگیر
- تامین مالی اختصاصی برای رسته های منتخب ملی و منطقه ای
- تامین مالی خرد (Micro Financing)

۲-۳-۳- طرح های اشتغال حمایتی

- طرح هم افزایی نهادهای حمایتی و عمومی غیردولتی در ایجاد اشتغال در گروه های هدف
- طرح توسعه فرصت های شغلی گروه های آسیب پذیر (به ویژه اقشار معلولین و زنان سرپرست خانوار)
- طرح ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی و محلی
- طرح توسعه فرصت های شغلی اینترگران و فرزندان شاهد
- طرح تامین مالی خرد با رویکرد بانکداری پیوندی
- طرح توسعه اشتغال عمومی
- طرح توسعه فرصت های شغلی در مناطق روستایی، محروم و عشایری

بخش سوم: فرآیند اجرایی برنامه اشتغال فراگیر (تقسیم کار دستگاهی)

۳-۱- طرح‌ها و اقدامات برنامه اشتغال فراگیر به تفکیک دستگاه‌ها و نهادها

برنامه‌ها و راهکارهای معطوف به اشتغال در قالب برنامه اشتغال فراگیر در قالب تقسیم کار دستگاهی در سال ۱۳۹۶ با رویکردهای مؤثر و هدفمند در هر دو طرف عرضه و تقاضای بازار کار توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سایر دستگاه‌های اجرایی و نهادهای عمومی غیردولتی با هدفگذاری ذیل تهیه و تدوین شده است.

۳-۱-۱- اهداف کمی طرح‌های اشتغال در رسته‌های منتخب

جدول (۱): پیش بینی فرصت‌های شغلی در بخش‌های اقتصادی مبتنی بر رسته‌های منتخب در سال ۱۳۹۶

ردیف	بخش‌های اقتصادی	فرصت شغلی خالص (نفر)	دستگاه / دستگاه‌های ذیربط
۱	کشاورزی	۶۹۰۰۰	وزارت جهاد کشاورزی
۲	صنعت، معدن و بازرگانی	۲۵۴۰۰۰*	وزارت صنعت، معدن، تجارت
۳	ساختمان و بافت‌های فرسوده	۳۸۵۰۰	وزارت راه و شهرسازی
۴	خدمات گردشگری و صنایع دستی	۷۰۱۰۰	سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
۵	حمل و نقل	۹۱۰۰	وزارت راه و شهرسازی
۶	ارتباطات و فناوری اطلاعات	۹۰۰۰۰	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
۷	خدمات سلامت	۶۰۲۰۰	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
۸	خدمات فرهنگی و هنری	۲۴۰۰۰	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
۹	سایر حوزه‌های بخش خدمات (خدمات شهری و اجتماعی و آموزشی، خدمات ورزشی و تربیت بدنی، واسطه‌گری مالی و پولی، مدیریت انرژی و محیط زیست و ...)	۳۷۰۰۰	(وزارت راه و شهرسازی، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت کشور، وزارت آموزش و پرورش، وزارت ورزش و جوانان، وزارت نفت، وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان حفاظت محیط زیست و ...)
--	جمع کل	۶۵۱۹۰۰*	کلیه دستگاه‌های اجرایی

* طبق تفاهم نمایندگان وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت و تعاون، کار و رفاه اجتماعی و معاونت هماهنگی و نظارت معاون اول رئیس جمهور، میزان اشتغال جدید در بخش صنعت، معدن و بازرگانی به شرح ذیل خواهد بود. ایجاد اشتغال جدید در قالب رسته‌ها در این حوزه ۲۵۴ هزار فرصت شغلی جدید و مابقی (۲۰۰ هزار فرصت شغلی) از طریق سایر اقدامات و برنامه‌های متعارف دستگاه مربوطه در آن بخش ایجاد خواهد شد:

- ۱۲۰ هزار شغل از طریق تکمیل و بهره‌داری حداقل ۶ هزار طرح صنعتی و معدنی با پیشرفت فیزیکی بالای ۶۰ درصد
- ۵۰ هزار شغل از طریق اجرای طرح رونق تولید با هدف رفع موانع و رونق تولید
- ۱۰ هزار شغل در بخش معدن با تکمیل طرح‌های نیمه تمام معدنی و رونق تولید در این بخش
- ۲۰ هزار شغل جدید در بخش صنعت فرش دست بافت
- ۲۵۰ هزار شغل جدید در واحدهای تولیدی صنفی

ریاست جمهوری

سازمان برنامه و بودجه کشور

۳-۱-۲- اهداف کمی طرح‌های اشتغالزا و طرح‌های ظرفیت‌ساز مرتبط با ایجاد اشتغال

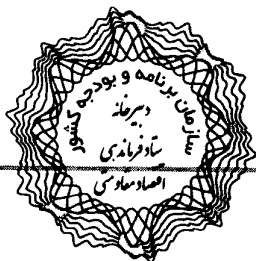
جدول (۲): پیش‌بینی فرصت‌های شغلی در فعالیتهای مرتبط با طرح‌های اشتغالزای در حوزه مداخلات سیاستی

ردیف	طرح‌ها و فعالیتهای مرتبط با مداخلات سیاستی	فرصت شغلی	دستگاه همکار
۱	طرح مهارت‌آموزی در محیط کار واقعی (آموزش حین کار)	۴۰۰۰۰	کلیه دستگاه‌های اجرایی
۲	طرح مشوق‌های بیمه سهم کارفرمایی	۷۵۰۰۰	کلیه دستگاه‌های اجرایی
۳	طرح کارورزی دانش‌آموختگان دانشگاهی	۱۰۵۰۰۰	کلیه دستگاه‌های اجرایی
۴	ساماندهی اعزام نیروی کار به خارج	۸۰۰۰	وزارت امور خارجه، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت کشور
۵	طرح روستا-تعاون	۶۵۰۰۰ (مدرصد جمع کل جنول ۱)	کلیه دستگاه‌های اجرایی
۶	طرح معافیت کارگاه‌های زیر ۵ نفر از شمول قانون تامین اجتماعی	---	کلیه دستگاه‌های اجرایی
	جمع کل	۲۲۸۰۰۰	

* نقش وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی (معاونت امور تعاون)، در جایگاه هماهنگ‌کننده برای تحقق توسعه فرصت‌های شغلی پایدار در حوزه بخش تعاون خواهد بود.

جدول (۳): طرح‌های مداخلات سیاستی مرتبط با ظرفیت‌سازی و نهادسازی در بازار کار و کارآفرینی

ردیف	فعالیتهای مرتبط با مداخلات سیاست‌گذاری	خروجی‌های اجرای مداخلات سیاستی	دستگاه همکار
۱	طرح توسعه نهادهای پشتیبان کارآفرینی	توسعه نهادهای پشتیبان کارآفرینی	کلیه دستگاه‌های اجرایی
۲	طرح پایش و بهبود نظام کارآفرینی	پایش مستمر نظام کارآفرینی	کلیه دستگاه‌های اجرایی
۳	طرح ملی شتاب‌دهندگی کسب و کارهای نوآورانه	توسعه و ایجاد کسب و کار و مشاغل نوآورانه	کلیه دستگاه‌های اجرایی
۴	طرح ظرفیت‌سازی در سمن‌های حوزه اشتغال و کارآفرینی و افزایش نقش آفرینی آنها در اجرای برنامه‌ها و طرح‌ها	ایجاد ظرفیت برای سمن‌های حوزه اشتغال و کارآفرینی	کلیه دستگاه‌های اجرایی
۵	ظرفیت‌سازی در نمایندگی‌های خارج کشور	ظرفیت‌سازی برای بنگاه‌های اقتصادی داخلی از طریق نمایندگی‌های خارج کشور	وزارت امور خارجه، وزارت صنعت، معدن و تجارت

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور

۳-۱-۳- اهداف کمی طرح‌های اشتغال حمایتی

جدول (۴): پیش بینی فرصت‌های شغلی در فعالیتهای مرتبط با نهادهای عمومی و حمایتی در سال ۱۳۹۶

ردیف	فعالیت‌های مرتبط با مداخلات سیاست‌گذاری	فرصت شغلی (نفر)	دستگاه مسئول	دستگاه همکار
۱	طرح هم‌افزایی نهادهای حمایتی و عمومی غیردولتی در ایجاد اشتغال برای گروه‌های هدف	۶۰۰۰۰	کمیته امداد امام خمینی (ره)، بسیج، بنیاد برکت، بنیاد مستضعفان، بنیاد شهید و ایثارگران	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
۲	کسب و کار و اشتغالزایی نهادهای حمایتی (سازمان بهزیستی کشور)	۲۰۰۰۰	سازمان بهزیستی کشور	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
۳	طرح توسعه مشاغل خانگی و محلی	۷۸۰۰	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	بانک مرکزی ج.ا.ایران
۴	ایجاد کسب و کار در قالب طرح تامین مالی خرد با رویکرد بانکداری پیوندی	۴۰۰۰	سازمان بهزیستی کشور	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، بانک کشاورزی
۵	طرح توسعه فرصت‌های شغلی در مناطق روستایی، محروم و عشایری	***	معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم کشور	کلیه دستگاه‌ها
	جمع کل	۹۱۸۰۰	---	---

* مطابق ماده ۲۷ قانون برنامه ششم توسعه مبنی بر ایجاد سالانه ۲۸۲ هزار فرصت شغلی در سال ۱۳۹۶ در مناطق روستایی و محروم بر اساس سرجمع جدول ۴ این برنامه، معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم کشور ارائه گزارش‌های مربوط به این مناطق، را بر عهده خواهد داشت.

۳-۱-۴- توزیع منابع مالی بر حسب رسته‌های منتخب، مداخلات سیاستی و اشتغال حمایتی

جدول (۵): توزیع منابع مالی فعالیتهای مرتبط با اشتغالزایی از محل اعتبارات عمومی و شبکه بانکی

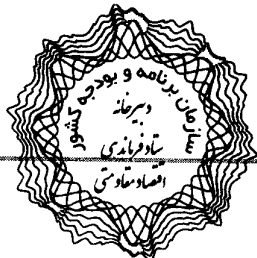
ردیف	فعالیت‌های مرتبط با اشتغالزایی	دستگاه‌های مسئول	فرصت شغلی	اعتبارات بودجه‌ای (میلیارد ریال)	تسهیلات بانکی (میلیارد ریال)	تسهیلات صندوق توسعه ملی*
۱	رسته‌ها و فعالیت‌های مرتبط با بخش‌های اقتصادی	کلیه دستگاه‌های اجرایی مرتبط با رسته‌ها و فعالیت‌ها	۶۵۱۹۰۰	۲۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۸۰۰۰
۲	فعالیت‌های مرتبط با مداخلات سیاستی (طرح‌های اشتغالزایی و ظرفیت‌ساز و ...)	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان‌های تابعه	۲۲۸۰۰۰	۳۰۰۰	---	---
۳	کسب و کار و اشتغالزایی حمایتی	نهادهای حمایتی و عمومی غیردولتی و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	۹۱۸۰۰	---	---	۲۰۰۰
	جمع کل		۹۷۱۷۰۰	۵۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰

* در صورت تخصیص منابع جدید از محل صندوق توسعه ملی و تصویب مجلس شورای اسلامی، اعتبار مذکور تا سقف ده هزار میلیارد ریال قابل پرداخت خواهد بود.

منابع مالی طرح‌ها و اقدامات اشتغالزایی در رسته‌ها، مداخلات سیاستی و اشتغال حمایتی در قالب تسهیلات، تامین یارانه تسهیلات

مورد نیاز و یا کمک‌های فنی و اعتباری از طرق ذیل تامین می‌گردد:

- تسهیلات شبکه بانکی
- اعتبارات عمومی
- اعتبارات صندوق کارآفرینی امید

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور

- اعتبارات داخلی نهادهای حمایتی و عمومی غیردولتی
- تسهیلات صندوق توسعه ملی

۲-۳- تامین مالی

- ایجاد نظام تامین مالی فراگیر
- ایجاد نظام تامین مالی برای بنگاه های خرد، کوچک و متوسط
- ایجاد و توسعه نظام تامین مالی خرد (Micro Financing)

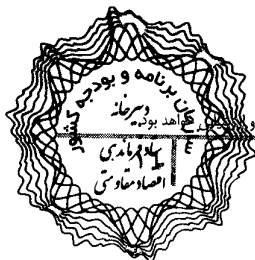
۳-۳- ساز و کار اجرایی برنامه برای رسته های منتخب در سطح ملی و استانی^۱

◀ سازوکار کلی اجرای برنامه

- تعیین و معرفی یک نفر به عنوان نماینده تام الاختیار توسط هر یک از دستگاه های اجرایی و نهادهای حمایتی ذیربط به عنوان مجری طرح توسعه اشتغال در رسته فعالیت منتخب (توسعه اشتغال رسته فعالیت های منتخب در قالب مدل «توسعه سیستم کسب و کار» بصورت طرح های با هویت مستقل بدون تغییر در تشکیلات سازمانی و ایجاد واحد جدید سازمانی در دستگاه اجرایی انجام می شود).
- ابلاغ شیوه نامه نحوه پیاده سازی، مطالعه و توسعه کسب و کار برای اشتغال و هماهنگ سازی با دستگاه های اجرایی جهت آموزش و پیاده سازی طرح های برنامه اشتغال فراگیر از سوی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی.
- تکمیل فرم مشخصات کلی و تفصیلی رسته فعالیت های منتخب در بخش های اقتصادی منضم به مطالعات و تحلیل سیستم کسب و کار و پیشنهادهای سیاستی و حمایتی توسط دستگاه اجرایی ظرف مدت یک ماه پس از ابلاغ برنامه اشتغال فراگیر و ارسال آن به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
- تدوین بسته مداخلات سیاستی و حمایتی از رسته فعالیت های منتخب در بخش های اقتصادی همراه با پهنه بندی منطقه ای و استانی، دریافتی از دستگاه های اجرایی مشتمل بر وظایف و اقدامات مورد نیاز در حوزه قوانین و مقررات در سطح ملی و استانی با پیشنهاد دبیرخانه کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار و تصویب کارگروه مزبور ظرف مدت یک هفته پس از ارسال فرم (و یا همزمان با ارسال فرم)
- تصویب بسته مداخلات سیاستی و حمایتی از رسته فعالیت های منتخب در کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار و ابلاغ آن به دستگاه اجرایی

◀ حوزه سرمایه گذاری (توسعه ای، در گردش و ایجاد)

- انجام و تکمیل مطالعه دینامیک کسب و کار و اشتغال استان و تایید آن در کارگروه اشتغال استان

^۱ سازوکار اجرایی طرح های اشتغال حمایتی در چارچوب توافق فی مابین وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و نهادهای حمایتی و عمومی غیردولتی ملاک عمل ارزیابی، پایش و

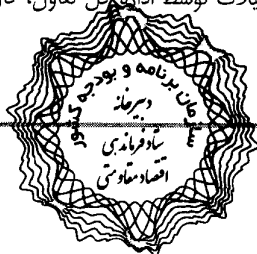

ریاست جمهوری

سازمان برنامه و بودجه کشور

- احصاء پروژه‌های اولویت‌دار ذیل رسته های منتخب ملی در استان و ظرفیت تولید و اشتغال آنها (مطابق رسته فعالیت‌های منتخب برنامه) توسط مجری استانی و ملی
- فراخوان اجرای پروژه‌های اولویت‌دار ذیل رسته فعالیت‌های منتخب توسط دستگاه اجرایی استانی به متقاضیان بخش‌های خصوصی و تعاونی و شناسایی و تعیین متقاضیان واجد شرایط
- ارائه طرح توجیهی از سوی متقاضی بخش خصوصی و تعاونی به دستگاه اجرایی استانی
- بررسی اولیه مدارک و مستندات طرح توجیه فنی، اقتصادی و مالی توسط دستگاه اجرایی و تایید و یا رد آن از نظر اهلیت و یا توجیهات لازم ظرف مدت یک هفته در چارچوب آیین‌نامه اجرایی تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۳۹۶ و ارسال آن به کارگروه اشتغال استان
- ثبت طرح در سامانه اشتغال فراگیر مستقر در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و ارائه کد رهگیری به متقاضی بعد از تایید اولیه برای پیگیری فرایند اجرای طرح از طریق این سامانه
- بررسی و کنترل همسویی طرح با رسته‌های دارای اولویت توسط کمیته فنی ذیل کارگروه اشتغال استان (متشکل از نماینده دستگاه اجرایی مرتبط با رسته، نماینده اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان و کارگزار رسته استان) ظرف مدت یک هفته و ارائه گزارش ماهانه پیشرفت کار به کارگروه ملی و ارسال طرح توسط دبیرخانه کارگروه اشتغال استان به بانک عامل
- بررسی توجیه فنی، اقتصادی و مالی طرح توسط بانک عامل و اعلام تایید و یا رد طرح ظرف مدت ۳۰ روز و اعلام به متقاضی و کارگروه اشتغال استان
- تکمیل مدارک و مستندات مورد نیاز بانک عامل توسط متقاضی برای عقد قرارداد استفاده از تسهیلات بانکی ظرف مدت یک هفته
- پرداخت تسهیلات بانکی به متقاضی در چارچوب ضوابط و مقررات بانکی و تفاهم فی مابین وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و بانک مرکزی ایران در چارچوب آیین‌نامه اجرایی تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۳۹۶ ظرف مدت یک هفته
- اعلام بهره‌برداری طرح توسط متقاضی به بانک عامل و دستگاه اجرایی ذیربط و ثبت در سامانه برای پرداخت یارانه سود تسهیلات حسب نیاز توسط کارگروه اشتغال استان در چارچوب آیین‌نامه اجرایی تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۳۹۶
- جذب نیروی کار جدید (با اولویت با افراد جویای کار ثبت نام شده در مراکز کارایی های غیردولتی) و ارسال لیست نیروی کار جدید (زیر ۳۵ سال سن) بیمه شده تامین اجتماعی توسط متقاضی به دستگاه اجرایی ذیربط و ثبت در سامانه برای اعمال مداخلات سیاستی و یا مشوق‌های مالی از جمله یارانه سود تسهیلات بانکی از سوی کارگروه اشتغال استان ظرف یک ماه بعد از بکارگیری نیروی کار جدید (مبنای محاسبه و میزان یارانه تسهیلات پرداختی در چارچوب آیین‌نامه اجرایی تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۳۹۶ خواهد بود)
- ارائه گزارش ماهانه بهره‌برداری طرح های متقاضیان و پرداخت یارانه سود تسهیلات توسط ادارات کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی به کارگروه اشتغال استان

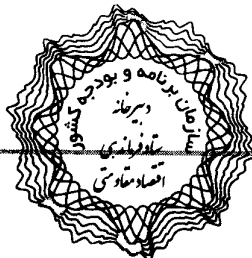
ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور

حوزه مداخلات توسعه‌ای و نهادی

- تحلیل سیستم کسب و کار رسته‌های منتخب و شناسایی نقاط مداخله توسط کارگزار رسته فعالیت منتخب ظرف مدت یک ماه
- ارائه طرح مداخله در قالب ایجاد و یا توسعه نهاد بنا به اقتضائات رسته فعالیت توسط کارگزار رسته فعالیت منتخب با مشارکت تشکل های بخش خصوصی ظرف مدت دو هفته
- تصویب طرح مداخله هریک از رسته‌های منتخب توسط کمیته فنی (متشکل از کارگزار رسته، دستگاه اجرایی مربوطه و اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی) ظرف مدت یک هفته
- ارائه طرح به کارگروه اشتغال استان توسط دبیر کارگروه اشتغال استان و جهت ارسال به کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار
- بررسی و تصویب طرح مداخله در کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار و اعلام به استان ظرف مدت یک هفته
- ارائه مدارک و مستندات اجرایی طرح جهت تخصیص منابع مالی لازم برای انجام مداخلات و کنترل نظارت توسط دستگاه اجرایی ذریبط رسته های منتخب و کارگزار ظرف مدت ۵ روز
- معرفی جهت تخصیص منابع از سوی کارگروه ملی به موسسه عامل ظرف مدت یک هفته به همراه مستندات لازم
- اجرای فرآیند(نرم افزاری و سخت افزاری) ایجاد نهاد و مرکز و ... متناسب با وضعیت هر رسته منتخب با همکاری دستگاه اجرایی، کارگزار و اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی براساس زمان بندی اعلام شده در ارائه طرح مداخله
- کنترل پیشرفت کار و جمع‌بندی توسط اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی با همکاری دستگاه اجرایی و کارگزار و اعلام به کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار

حوزه نظارتی

- ارائه گزارش فصلی ارزیابی، پایش و ارزشیابی برنامه اشتغال فراگیر در قالب رسته فعالیت‌های منتخب توسط اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی با همکاری دستگاه اجرایی ذریبط به کارگروه اشتغال استان و دبیرخانه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی استان
- ارائه گزارش فصلی ارزیابی، پایش و ارزشیابی برنامه اشتغال فراگیر در قالب رسته فعالیت‌های منتخب، مداخلات سیاستی و اشتغال حمایتی توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با همکاری دستگاه‌های اجرایی و نهادهای حمایتی و عمومی غیردولتی ذریبط به دبیرخانه شورای عالی اشتغال و دبیرخانه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی

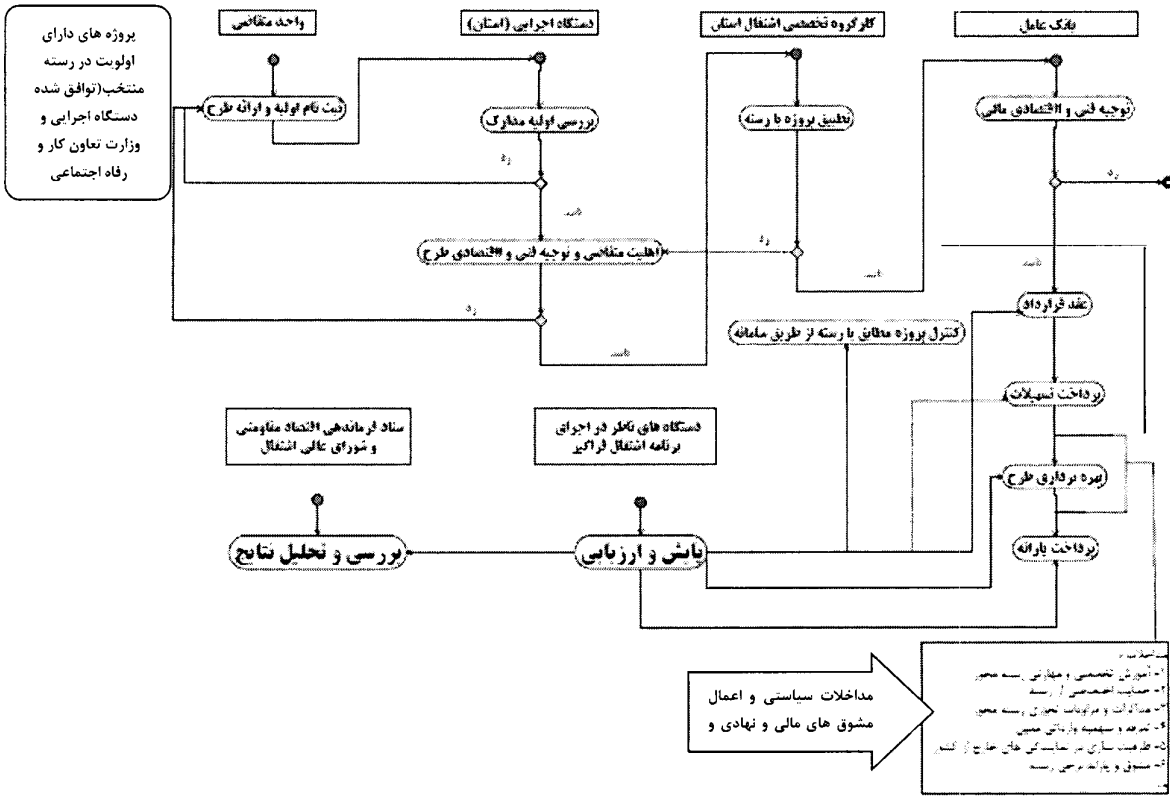

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور

۳-۴- فرایند اجرایی برنامه اشتغال فراگیر برای یک پروژه نمونه در قالب سرمایه گذاری و یا مداخلات نهادی در رسته فعالیت های منتخب

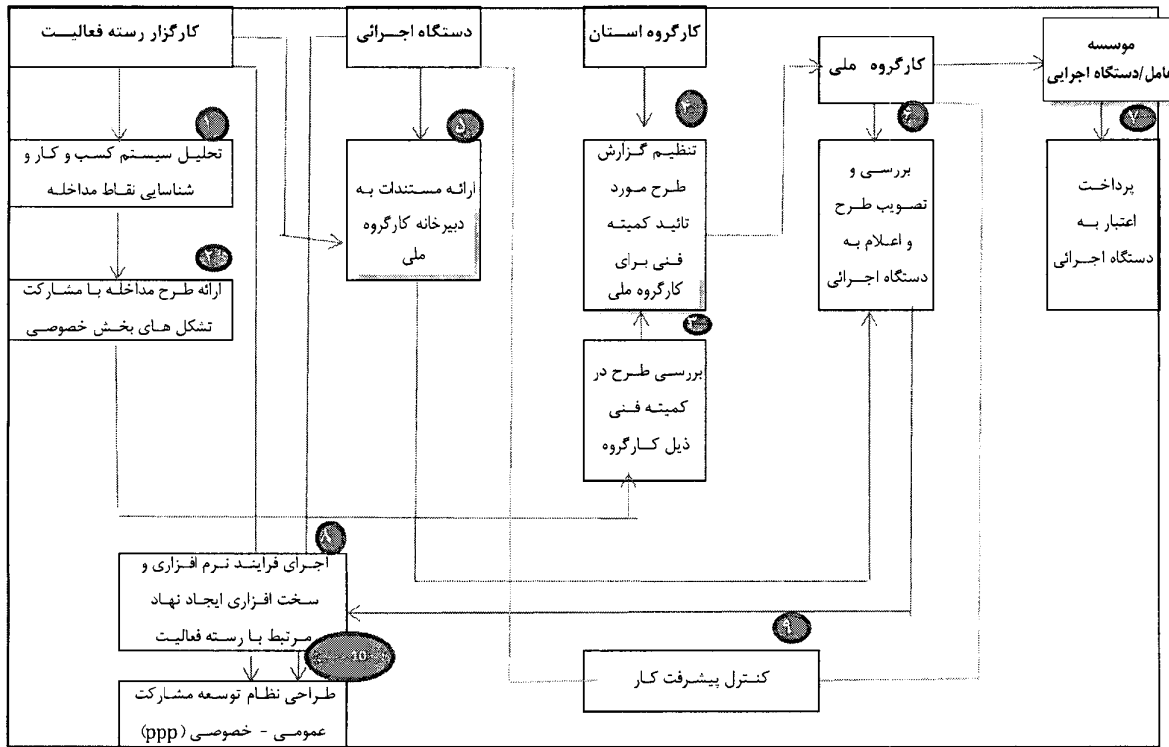
الف- خلاصه فرایند اعطای مشوق های مالی برای پروژه سرمایه گذاری در رسته های منتخب

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور

ب- خلاصه فرآیند مداخلات توسعه ای و مشوق های نهادهای در رسته های منتخب بر حسب نیاز

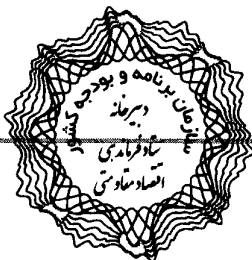

۳-۵- ساز و کار اجرای طرح های کارانه اشتغال جوانان (کاج)

طرح های کارانه اشتغال جوانان (کاج) برای افزایش مهارت و اشتغال پذیری جوانان (شغل اولی ها)، ایجاد فرصت های شغلی مناسب و پایدار جهت رفع مشکل جوانان جویای کار برای گروه سنی ۱۵ تا ۲۳ ساله در قالب اجرای دوره مهارت آموزی در محیط واقعی کار، و برای دانش آموختگان دانشگاهی در گروه سنی ۲۳ تا ۳۵ سال در قالب اجرای طرح کارورزی در سال ۱۳۹۶ که همراه با برخی مشوق های کارفرمایی متناسب با قانون برنامه ششم توسعه و قانون بودجه کل کشور در سال جاری، طراحی شده است.

الف- دوره مهارت آموزی در محیط واقعی کار با اهداف و حمایت های زیر:

- استفاده از ظرفیت و توان آموزشی عملی بنگاه های اقتصادی
- آشنایی با محیط کسب و کار، کسب تجربه و آماده سازی و ایجاد خودباوری در مهارت آموز برای ورود به عرصه اشتغال و کارآفرینی.
- حفظ و پایداری مشاغل سنتی و بومی خصوصاً در صنایع دستی و خدمات صنفی
- کمک به بنگاه های فعال به منظور شناسایی و جذب نیروی کار مستعد و توانمند
- کاهش هزینه های جذب و آموزش نیروهای فاقد مهارت

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور

- پرداخت هزینه پوشش بیمه مسئولیت مدنی (سالانه به میزان یک میلیون ریال برای هر فرد) توسط دولت در مدت زمان توافق شده بین واحد صنفی مربوطه و فرد آموزش گیرنده
- صدور گواهینامه معتبر آموزش فنی و حرفه ای در پایان دوره

ب- مشوق بیمه ای کارفرمایی

- برقراری مشوق بیمه ای کارفرمایی برای بکارگیری و جذب جوانان دانش آموخته دانشگاهی (شغل اولی) زیر ۳۵ سال با پرداخت صددرصد حق بیمه سهم کارفرما توسط دولت
- مدت برخورداری از مزایای مشوق بیمه ای برای جوانانی که دوره کارورزی را به پایان می‌رسانند دوسال و برای سایر جوانان یکسال می‌باشد.
- میزان برقراری مشوق ماهانه در قبال بکارگیری جوانان گروه هدف طرح ۲۱۳۹ هزار ریال برای هر نفر

ج- دوره کارورزی

جوانان جویای کار دانش آموخته دانشگاهی گروه سنی ۲۳-۳۵ سال (حداکثر سن برای مقطع تحصیلی مطابق دستورالعمل طرح) و فاقد سابقه بیمه تأمین اجتماعی بیش از سه ماه در دو سال گذشته که شامل دو بخش اصلی می‌باشد.

▪ اجرای طرح کارورزی دانش آموختگان دانشگاهی برای ۱۵۰ هزار نفر

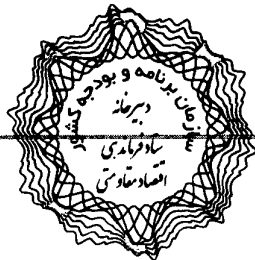
- طول دوره کارورزی ۴ تا ۶ ماه (قابل افزایش تا ۹ ماه در مناطق محروم و کمتربرخوردار)
- پرداخت کمک هزینه ماهانه تا سقف ۳۱۰۰ هزار ریال از سوی دولت برای هر کارورز بر اساس دستورالعمل اجرایی
- پوشش بیمه مسئولیت مدنی کارورز توسط دولت
- صدور گواهینامه معتبر آموزش فنی و حرفه ای در پایان دوره

• ویژگی ها و وظایف اصلی مشارکت کنندگان در اجرای طرح کارورزی

○ دستگاه اجرایی

- اعلام فراخوان برای شناسایی واحدهای فعال در بخش‌های خصوصی و تعاونی برای ثبت نام در سامانه کارورزی
- معرفی واحدهای واجد شرایط به سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور جهت بررسی صلاحیت‌های آموزش مهارتی کارورز
- داشتن اختیار لازم در پرداخت کمک هزینه آموزشی کارورزی از محل اعتبارات دستگاه اجرایی ذیربط مازاد بر اعتبار تخصیص یافته به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
- نظارت مستمر بر فرایند اجرای طرح بر اساس چارچوب نظارتی ابلاغی دستگاه ناظر در واحدهای پذیرنده دارای مجوز و تاییدیه ظرفیت آموزش کارورزی از دستگاه

○ واحد پذیرنده

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور

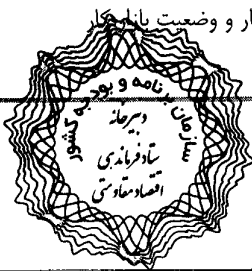
- داشتن مجوز فعالیت و تاییدیه ظرفیت آموزش کارورزی از دستگاه اجرایی ذیربط
- داشتن مجوز آموزش کارورزی از سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور
- داشتن مربی و یا نیروی ماهر شاغل بیمه شده در واحد پذیرنده
- ثبت نام در سامانه کارورزی
- عدم استفاده از کارورز به عنوان نیروی شاغل در واحد در طول دوره آموزش کارورزی
- انعقاد قرارداد آموزشی با کارورز مطابق استانداردهای آموزشی سازمان فنی و حرفه ای کشور
- عدم کاهش نیروی کار شاغل بر اساس لیست بیمه قبل از پذیرش کارورز
- داشتن اختیار لازم برای پرداخت کمک هزینه آموزشی کارورزی مازاد بر اعتبار تخصیص یافته از سوی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و دستگاه اجرایی ذیربط
- در خواست برقراری مشوق های بیمه سهم کارفرما به مدت دو سال مطابق لیست ارسالی به شعبه تامین اجتماعی در صورت استخدام کارورز (برای مقاطع کارشناسی و بالاتر)

○ سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

- تهیه و ابلاغ دستورالعمل اجرایی نحوه صدور مجوز آموزش کارورز ظرف حداکثر یک هفته بعد از ابلاغ دستورالعمل اجرایی طرح کارورزی
- تدوین استانداردهای آموزشی مهارت مورد نیاز طرح کارورزی در طی اجرای طرح
- صدور مجوز آموزش کارورزی برای واحدهای واجد صلاحیت آموزش های مهارتی
- برگزاری دوره های آموزشی آمادگی شغلی برای کارورزان
- پایش کیفیت آموزش های مهارتی ارائه شده توسط واحد پذیرنده به صورت مستمر بر اساس چک لیست ابلاغی دستگاه ناظر و استفاده از ظرفیت نهادها و تشکل های کارگری و کارفرمایی به تناسب، برای نظارت موثرتر
- اخذ آزمون پایان دوره کارورزی، صدور گواهی یا تاییدیه حضور و آموزش کارورز و تهیه گزارش های فصلی و ارائه به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

○ وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی (هماهنگ کننده و ناظر)

- ابلاغ دستورالعمل طرح کارورزی ظرف مدت یک هفته از ابلاغ برنامه اشتغال فراگیر به کلیه دستگاه های اجرایی و استانداران با همکاری وزارت کشور (ابلاغ با امضاء وزراء هر دو وزارتخانه)
- پیاده سازی شامل راه اندازی، پشتیبانی و در موارد لازم توسعه سامانه نرم افزاری مورد نیاز طرح کارورزی
- تعیین ظرفیت پذیرش کارورز و توزیع استانی و دستگاهی بر اساس ظرفیت کارگاه های دایر فعال (دارای کد بیمه تامین اجتماعی) هر استان، ظرفیت مشارکت دانش آموختگان دانشگاهی جویای کار و وضعیت بنا به کار

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور

- پیش‌بینی و تأمین منابع اعتباری اجرای طرح شامل (کمک هزینه آموزشی کارورزان، تأمین بیمه مسئولیت مدنی واحدهای پذیرنده کارورزان و مشوق‌های بیمه سهم کارفرما و ...) با هماهنگی سازمان برنامه و بودجه کشور
- پوشش بیمه مسئولیت مدنی کارورز براساس مقررات جاری صنعت بیمه
- پرداخت کمک هزینه آموزشی کارورزی تا سقف ماهانه سه میلیون و یکصد هزارریال در سال ۱۳۹۶ به تناسب حضور کارورز در واحد پذیرنده و مقطع تحصیلی
- تأیید گزارش نظارتی هر مرحله از پرداخت کمک هزینه آموزشی و اعلام به بانک عامل جهت واریز به حساب کارورز
- برقراری مشوق‌های بیمه کارفرمای بابت کارورزان جذب شده مطابق لیست ارسالی واحد پذیرنده به شعبه تأمین اجتماعی
- ارائه گزارش عملکرد در فواصل زمانی سه ماهه (در سطح کشور) به دبیرخانه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی و شورای عالی اشتغال

توجه: متقاضیان دوره کارورزی که عدم نیاز به دریافت کمک هزینه آموزش کارورزی را اعلام نمایند جهت معرفی به فرصت‌های آموزشی شناسایی شده در واحدهای پذیرنده در اولویت خواهند بود.

۶-۳- استان‌های دارای اولویت در اجرای برنامه اشتغال فراگیر

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و تمامی دستگاه‌ها مکلفند مشوق‌های ایجاد فرصت‌های شغلی جدید را بر مبنای سهم تعیین شده در جدول زیر اختصاص دهند:

جدول (۶): سهم استان‌ها برای توزیع مشوق‌های حمایتی اشتغال‌زا در سال ۱۳۹۶

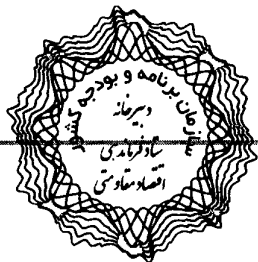
ردیف	استان	سهم
۱	کرمانشاه	۴.۱۸
۲	تهران	۴.۳۰
۳	چهارمحال و بختیاری	۴.۲۱
۴	خراسان رضوی	۴.۱۵
۵	لرستان	۳.۹۶
۶	کهگیلویه و بویراحمد	۳.۸۷
۷	خوزستان	۳.۷۵
۸	اردبیل	۳.۵۹
۹	فارس	۳.۵۶
۱۰	اصفهان	۳.۵۱
۱۱	ایلام	۳.۵۰
۱۲	کردستان	۳.۴۲
۱۳	سیستان و بلوچستان	۳.۴۱
۱۴	کرمان	۳.۳۸
۱۵	گیلان	۳.۱۰

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور

ردیف	استان	سهام
۱۶	مازندران	۳۰۹
۱۷	قزوین	۳۰۸
۱۸	همدان	۳۰۴
۱۹	آذربایجان غربی	۲۹۸
۲۰	آذربایجان شرقی	۲۸۲
۲۱	خراسان جنوبی	۲۸۰
۲۲	گلستان	۲۷۷
۲۳	البرز	۲۷۰
۲۴	خراسان شمالی	۲۶۸
۲۵	هرمزگان	۲۶۷
۲۶	مرکزی	۲۶۱
۲۷	زنجان	۲۵۸
۲۸	قم	۲۵۳
۲۹	بوشهر	۲۴۸
۳۰	یزد	۲۳۸
۳۱	سمنان	۲۱۳

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور

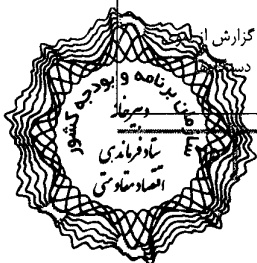
بخش چهارم: ارزیابی، پایش و ارزشیابی و الزامات اجرای برنامه

۴-۱- اقدامات و رویه های ارزیابی، پایش و ارزشیابی اجرای برنامه اشتغال فراگیر
به منظور ارتقای اثربخشی طرح های اشتغال زا، مشخص شدن میزان کارایی و نتایج طرح های اجرایی و همچنین ارتقاء صحت اجرا و اجتناب از بروز خطا و انحراف الگوی ارزیابی، پایش و ارزشیابی استاندارد برای این برنامه با انجام اقداماتی قبل، حین و پس از اجرای برنامه از جمله تهیه سیستم اطلاعات مدیریت (MIS)، بازرسی های فنی/عملیاتی، بررسی پیامدها و نتایج و... طراحی و تدوین خواهد شد. اقدامات و رویه های مرتبط با ارزیابی، پایش و ارزشیابی و اجرای برنامه به دلیل متفاوت بودن ماهیت هر یک از طرح های ذیل برنامه مختلف می باشد و در جدول (۷) برای هر اقدام مسؤول اصلی ارزیابی، پایش و ارزشیابی اجرای برنامه و دستگاه های همکار برای پیشبرد اقدامات نظارتی نیز مشخص می باشد.

• کلیه دستگاه های اجرایی و نهادهای حمایتی و عمومی غیر دولتی (به عنوان مسؤل و یا همکار) موظف هستند مطابق زمان بندی جدول ذیل اقدامات تعیین شده را به دبیرخانه کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبردی توسعه اشتغال پایدار جهت ارائه به دبیرخانه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی گزارش نمایند.

جدول (۷): اقدامات و مسؤولیت ها در ارزیابی، پایش و ارزشیابی اجرای برنامه اشتغال فراگیر به تفکیک نوع اقدام نظارتی

ردیف	نوع اقدام نظارتی	زمان بندی	مسؤل تدوین کننده	دستگاه همکار	الزامات پایش و ارزیابی
۱	تدوین الگوی استاندارد ارزیابی، پایش و ارزشیابی	دو هفته بعد از ابلاغ برنامه در چارچوب دستورالعمل اجرایی	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	سازمان برنامه و بودجه کشور وزارت امور اقتصادی و دارایی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران وزارت کشور	طراحی و پیاده سازی سامانه نظارت جامع
۲	تنظیم و ارایه بسته پایش و ارزشیابی مطابق با الگوی استاندارد منضم به طرح های اشتغالزای پیشنهادی	یک ماه بعد از ابلاغ برنامه اشتغال فراگیر	کلیه دستگاه های اجرایی نهادهای عمومی غیردولتی	سازمان برنامه و بودجه کشور وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی وزارت کشور	تدوین شاخص های پایش و ارزشیابی
۳	تصویب شاخص های پایش و ارزشیابی	یک ماه و نیم بعد از ابلاغ برنامه اشتغال فراگیر	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	دستگاه یا نهاد پیشنهاد دهنده	مرجع تصویب: کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبردی توسعه اشتغال پایدار
۴	نظارت بر رویه اجرای طرح ها	به صورت مستمر و موردی	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	استانداری سازمان برنامه و بودجه استان سازمان فنی و حرفه ای کشور نماینده بخش خصوصی اتاق بازرگانی، صنعت، معدن و کشاورزی نمایندگان کارگری و کارفرمایی استان کارگروه اشتغال استان (در سطح استان)	بررسی گزارش های نظارتی در سامانه سنجش توسط متولیان نظارتی (اقدام مقتضی براساس نتایج)
۵	نظارت بر منابع عمومی	به صورت مستمر و موردی	سازمان برنامه و بودجه کشور	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	
۶	نظارت بر تسهیلات شبکه بانکی	به صورت مستمر و موردی	بانک مرکزی ج.ا.ایران	وزارت امور اقتصادی و دارایی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	همکاری شبکه بانکی
۷	هماهنگی بین دستگاه ها و ارائه گزارش مستمر به دبیرخانه شورای عالی اشتغال و دبیرخانه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی	گزارش های فصلی	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	کلیه دستگاه های اجرایی نهادهای عمومی غیردولتی	ارائه گزارش اشتغال دبیرخانه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی

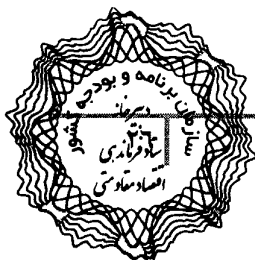

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور

۴-۲- تکالیف و الزامات برنامه اشتغال فراگیر در سال ۱۳۹۶

- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با همکاری سایر دستگاه‌های ذی‌ربط، تا پانزدهم تیرماه ۱۳۹۶ نسبت به تهیه بسته سیاستی و حمایتی هر یک از رسته‌های فعالیت‌های منتخب مشتمل بر وظایف و مأموریت‌های دستگاه‌های اجرایی در سطح ملی و استانی اقدام و پس از تصویب در کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار (موضوع مصوبه شماره ۹۲۶۴۵ مورخ ۱۳۹۵/۷/۲۹ ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی و اصلاحات بعدی) به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ نماید.
- در اجرای برنامه اشتغال فراگیر، استان‌های دارای اولویت و اقدامات مربوط به شرح بند (۳-۶) این برنامه می‌باشد.
- سازمان برنامه و بودجه کشور در اجرای برنامه اشتغال فراگیر در سال ۱۳۹۶ در چارچوب آیین‌نامه‌های اجرایی تبصره‌های ذی‌ربط در قانون بودجه ۱۳۹۶، نسبت به تخصیص منابع و تامین اعتبار مورد نیاز برای اجرای طرح‌های کارورزی، مهارت آموزی در محیط کار واقعی، مشوق‌های کارفرمایی و توسعه رسته‌های منتخب به میزان ۵ هزار میلیارد ریال اقدام و برنامه زمان‌بندی تخصیص منابع مربوط را حداکثر تا پانزدهم تیرماه ۱۳۹۶ اعلام نماید.
- به منظور تحقق اهداف طرح، صندوق توسعه ملی نسبت به اعلام روش تامین منابع مورد نیاز طرح اشتغال فراگیر به کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار ظرف مدت ۱۵ روز اقدام نماید.
- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، نسبت به تعیین سهمیه تسهیلات بانکی مورد نیاز به میزان ۲۰۰ هزار میلیارد ریال برای اجرای برنامه اشتغال فراگیر و ابلاغ به شبکه بانکی ظرف مدت ۱۰ روز از ابلاغ این مصوبه اقدام نماید.
- **تبصره ۵:** به منظور افزایش اثربخشی تامین مالی برنامه اشتغال فراگیر، کارگروهی متشکل از وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و بانک مرکزی ج.ا.ا. و دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط حسب مورد، نسبت به طراحی و به کارگیری روش‌های تامین مالی نوین با هدف پوشش کل زنجیره ارزش در رسته‌های منتخب، ایجاد تسهیلات در اخذ وثایق و ضمانت‌ها و سایر موارد مربوط اقدام می‌نمایند.
- تامین منابع لازم برای اجرای هر یک از طرح‌های مصوب در چارچوب آیین‌نامه اجرایی تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۳۹۶، با هماهنگی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و از محل منابع شبکه بانکی مطابق این مصوبه خواهد بود.
- دستگاه مجری مکلف است در چارچوب وظایف و اختیارات خود، کلیه اقدامات لازم را به نحوی به عمل آورد که طرح رسته فعالیت منتخب طبق زمانبندی مصوب اجرا شود. دستگاه مجری می‌بایست هر ماه یکبار به طور مستمر گزارش اقدامات به عمل آمده برای اجرای برنامه عملیاتی معطوف به هر یک از رسته‌ها و عملکرد را در چارچوب سیستم ارزیابی، پایش و ارزشیابی برنامه اشتغال فراگیر که توسط رییس کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار ابلاغ خواهد شد، به کارگروه مزبور گزارش نماید.
- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی موظف است نسبت به پایش و نظارت بر اجرای برنامه اشتغال فراگیر اقدام نموده و هر سه ماه یکبار به دبیرخانه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی گزارش آن را ارسال نماید.
- به‌منظور ایجاد هماهنگی لازم در اجرای فعالیت‌های اشتغال محور مبتنی بر رسته فعالیت‌های مورد تصویب کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار و جلوگیری از همپوشانی در اجرای برنامه‌های اشتغال حمایتی، کارگروهی با مسئولیت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و همکاری نهادهای عمومی غیردولتی و سازمان‌های مردم نهاد منتخب، تشکیل گردد.
- توسعه رسته‌های منتخب در قالب مدل "توسعه سیستم کسب و کار" به صورت پروژه‌های با هویت مستقل به اجرا در می‌آید. کلیه دستگاه‌های اجرایی و نهادهای حمایتی عمومی ذی‌ربط، ظرف مدت یک هفته از ابلاغ این مصوبه، نسبت به تعیین و معرفی یکی از مدیران ارشد خود به‌عنوان مسئول هماهنگی اجرای برنامه اشتغال فراگیر در دستگاه ذی‌ربط اقدام نمایند.
- **تبصره ۵:** مفاد این بند باید بدون تغییر در تشکیلات سازمانی و ایجاد واحد جدید سازمانی در دستگاه‌های اجرایی انجام گیرد.
- مسئول هماهنگی اجرای برنامه اشتغال فراگیر مکلف است ظرف مدت یک هفته نسبت به معرفی کارگزار واجد شرایط هر یک از رسته‌ها به دبیرخانه کارگروه ملی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار اقدام نماید.

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور

- کارگزار منتخب موظف است ظرف مدت یک ماه پس از ابلاغ این مصوبه، گزارش تحلیل سیستم کسب و کار، گلوگاه‌های سیستمی و حوزه‌های مداخله، بازیگران اصلی و برنامه عمل مشترک بین دستگاهی را تهیه و پس از تایید رییس دستگاه اجرایی به دبیرخانه کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری ارائه نماید.
  - وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، وزارت صنعت، معدن و تجارت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سایر دستگاه‌های ذی‌ربط نسبت به بهسازی فضای کسب و کار اختصاصی رسته‌های منتخب در سطح ملی و منطقه‌ای، در قالب بسته‌های مداخلات سیاستی و حمایتی متناسب با اقدامات پیش‌بینی شده اقدام نماید.
  - وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است امکانات لازم برای اجرا و پیاده‌سازی آموزش‌های تخصصی-مهارتی حوزه‌های موردنیاز رسته‌های منتخب را فراهم نماید.
  - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با همکاری دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط نسبت به طراحی، متناسب سازی و پیاده سازی نظام تامین مالی مناسب برای بنگاه‌های خرد، کوچک و متوسط، ظرف مدت دو ماه پس از ابلاغ این برنامه اقدام نماید. در این راستا، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با همکاری دستگاه‌های اجرایی نسبت به تحلیل رسته‌های منتخب و شناسایی نقاط تمرکز و هدف تامین مالی گروه‌های هدف در هر رسته اقدام نماید و اطلاعات موردنیاز را در اختیار شبکه بانکی قرار دهد.
  - به‌منظور متناسب‌سازی تحصیل و اشتغال، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مکلف است با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تا پانزدهم تیرماه ۱۳۹۶ نسبت به تنظیم سازوکار اجرایی موارد ذیل اقدام و گزارش اقدامات به‌عمل آمده و عملکرد آن را به دبیرخانه ستاد و کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار ارائه نماید:
    - توسعه دوره‌های کارآموزی و کارورزی در دوره‌های آموزش عالی
    - تعریف دوره‌های آموزش تکمیلی در چارچوب نظام صلاحیت حرفه‌ای و ارائه گواهینامه‌های سطوح مهارتی و تخصصی
    - فراهم کردن شرایط برای اجرای آموزش‌های عملی و کاربردی در محیط‌های کار و کارگاهی
    - رتبه بندی دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی بر مبنای میزان اشتغال پذیری فارغ‌التحصیلان
    - جهت دهی به یارانه دانشگاه‌ها بر مبنای میزان اشتغال پذیری فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها
    - حمایت مالی از بنگاه‌های اقتصادی جذب‌کننده دانشجویان و فارغ‌التحصیلان دانشگاهی در دوره‌های کارورزی
    - نظارت بر دوره‌های آموزشی کاربردی برگزار شده در محیط‌های دانشگاهی با رویکرد افزایش اشتغال پذیری
  - وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است از طریق راه‌اندازی سامانه بانک اطلاعات اشتغال ایرانیان نسبت به تخصیص شناسه شغلی به افراد در سن کار جامعه (۱۵ سال و بالاتر) اقدام نماید.
- تبصره:** دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط نظیر سازمان ثبت احوال کشور، بانک مرکزی ج.ا.ا، گمرک ج.ا.ا، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و شهرستان‌ها، اتاق تعاون ایران و استان‌ها، اتاق اصناف ایران، سازمان تامین اجتماعی و کلیه صندوق‌های بازنشستگی مکلفند اطلاعات هویتی و شغلی افراد تحت پوشش را در اختیار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی قرار دهند.
- کلیه دستگاه‌های اجرایی ملی و استانی مکلف به اجرای مفاد مندرج در «برنامه اشتغال فراگیر» در چارچوب دستورالعمل اجرایی آن که توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ظرف مدت دو هفته تدوین و به‌تصویب کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار می‌رسد، خواهند بود.

